

**Доповідна до першого питання порядку денного
XI чергової Конференції ВАКС
«Про діяльність ВАКС у грудні 2010 - травні 2011 р.»**

За звітний період до ВАКС вступило 11 нових членів та було виключено 5 кредитних спілок. Таким чином, на даний момент членами ВАКС є 157 кредитних спілок, що складає близько 25% від загальної кількості кредитних спілок.

У звітному підроді Правління ВАКС діяло у складі 16 членів, а Ревізійна комісія — у складі 5 осіб.

У звітному періоді Правління ВАКС провело 1 очне та 6 заочних засідань.

Протягом звітного періоду ВАКС активно працювала за такими напрямками:

- законодавчі ініціативи
- представництво професійних інтересів
- інформаційна підтримка
- збір та аналіз звітності
- консалтинг
- навчання
- взаємодія з обласними асоціаціями
- міжнародна співпраця

ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ

За пропозиціями ВАКС та ПЗВ Держфінпослуг було перенесено термін подання звітних даних кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками за новими формами та через web-інтерфейс на офіційному сайті Держфінпослуг у режимі on-line на 01.01.2012, а також продовжено термін дії послаблених фінансових нормативів до 30.06.2011.

Разом з ПЗВ ВАКС досягла компромісу з Держфінпослуг в питанні виведення кредитних спілок з-під дії рамкової методики формування та використання небанківськими фінансовими установами страхових резервів і розробки натомість змін до розпорядження № 7, яке є спеціальним нормативно-правовим актом в сфері регулювання діяльності кредитних спілок.

ВАКС супроводжувала у Держфінпослуг та Держпідприємстві пакет проектів нормативно-правових актів, що мають відношення до регулювання процедури ліцензування діяльності кредитних спілок.

Крім того, ВАКС надала свої зауваження та пропозиції до 10 проектів нормативно-правових актів Держфінпослуг, Держфінмоніторингу та Аудиторської палати України.

ВАКС у співпраці із консультантами профільних комітетів Верховної Ради України та незалежними експертами опрацьовано пропозиції щодо змін та доповнень до законопроекту № 2256 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації» в процесі підготовки до розгляду у другому читанні.

ВАКС надала свої пропозиції на адресу Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики стосовно проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання ринків фінансових послуг» (реєстраційний номер 7511), яким, у тому числі, передбачено внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

ВАКС супроводжувала у комітетах Верховної Ради України законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо національних комісій, що здійснюють державне регулювання природних монополій, у сфері зв'язку та інформатизації, ринків цінних паперів і фінансових послуг» (реєстраційний номер 8403).

ВАКС надала свої пропозиції до законопроекту «Про внесення змін і доповнень до деяких законів України» щодо регуляторної політики», підготовленого з метою коригування порядку прийняття та легалізації нормативно-правових актів фінансових регуляторів.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ПРОФЕСІЙНИХ ІНТЕРЕСІВ ЧЛЕНІВ ВАКС

Протягом грудня 2010 — березня 2011 р. ВАКС здійснювала взаємодію з парламентською Тимчасовою слідчою комісією з питань розслідування обставин та причин сучасного стану справ в системі кредитної кооперації. Зокрема, під час опрацювання остаточної редакції звіту ТСК в основному були враховані пропозиції, що попередньо надійшли від ВАКС. Таким чином, у цілому кредитним спілкам вдалося уникнути негативних висновків, які могли б потягнути за собою низку репресивних дій з боку відповідних державних органів.

В якості реагування на Звіт ТСК Адміністрація Президента України та Кабінет Міністрів України надали доручення Держфінпослуг і низці міністерств опрацювати спеціальний план заходів, спрямований на підтримку розвитку національної кредитної кооперації. Також у профільному парламентському комітеті активізували роботу над законодавчими змінами в сфері регулювання діяльності кредитних спілок. ВАКС брала активну участь у зазначеній роботі з метою утворення сприятливих умов для подальшої діяльності кредитних спілок та одночасно недопущення будь-яких рішень, що можуть спричинити негативні наслідки для кредитного руху України. В першу чергу це стосувалося процесу підготовки і опрацювання у відповідних органах виконавчої влади, Кабінеті Міністрів України та Адміністрації Президента України проектів нової редакції Концепції розвитку системи кредитної кооперації та Плану заходів з метою підтримки подальшого розвитку системи кредитної кооперації.

ВАКС неодноразово зверталась до державних органів із запитами та робочими пропозиціями. Зокрема, ВАКС звернулась до Державної податкової служби України за роз'ясненнями щодо окремих питань діяльності кредитних спілок та питань застосування положень Податкового кодексу України.

ВАКС взяла участь в низці круглих столів, нарад, публічних обговорень, зокрема:

- у круглому столі — обговоренні проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України» в сфері регуляторної політики, що проводився Держпідприємництвом із залученням представників фінансових регуляторів і професійних об'єднань фінансового та фондового ринків;

- в засіданні робочої групи при Держфінмоніторингу з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу-небанківських установ на якій було розглянуто типологію ризиків використання фінансових інституцій в схемах відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом;

- в робочій зустрічі з представниками державних органів, ініційованій проектом DGRV/GIZ «Підтримка фінансової діяльності в сільській місцевості» з метою обговорення ключових питань законодавчої реформи в сфері діяльності ринку кредитних спілок;

- у підготовці та проведенні круглого столу «Стабілізація та розвиток кредитної кооперації для ефективного кредитування регіональної економічної діяльності в Україні (законодавчі новації)», що проводився під егідою Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики за сприянням Німецького Товариства Міжнародного Співробітництва (GIZ) і Німецького банку Розвитку (KfW);

- в кількох робочих засіданнях та нарадах, проведених Держфінпослуг з метою врегулювання поточних питань взаємодії між регулятором і ринком кредитних спілок.

Протягом звітнього періоду ВАКС працювала у робочій групі при Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики, у Консультативно-експертній раді при Державній комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, у Громадській раді при Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку, у Громадській раді при Державному комітеті з питань фінансового моніторингу (дану раду очолює представник ВАКС), у робочій групі з питань саморегулювання при Держпідприємстві

У звітньому періоді ВАКС підготувала та розповсюдила відкрите звернення з приводу тези Міністра внутрішніх справ України А. Могильова, виголошеної ним з трибуни Верховної Ради України, у якому висловила своє ставлення щодо «тотального поховання кредитних спілок», щодо «слабкого впливу кредитних спілок на економіку держави», щодо

«масових зловживань з боку кредитних спілок і великої кількості пов'язаних з їхньою діяльністю кримінальних справ». В своєму зверненні ВАКС навела свої контраргументи та акцентувала увагу на тому, що дійсно потрібно ринку кредитної кооперації сьогодні.

ВАКС публічно звернулась до членів кредитних спілок-громадян України та засобів масової інформації з приводу діяльності кредитних спілок, переконливо та підтвердивши той факт, що кредитний рух в цілому успішно пройшов випробування кризою і на даний час демонструє тенденцію до зростання і оздоровлення.

ВАКС ініціювала та координує кампанію «Дамо позитив», завданням якої забезпечення масових звернень громадян до засобів масової інформації та органів державної влади на підтримку кооперативного руху в Україні та надання достовірної та позитивної інформації про діяльність кредитних спілок, як окремого сегменту ринку фінансових послуг, що забезпечує різним верствам населення можливість поліпшення їх соціального становища та розвитку їх приватної ініціативи.

ВАКС взяла участь у незалежному дослідженні з питань діяльності кредитних спілок, яке проводилось спільно із проектом GIZ/DGRV «Реформування фінансової діяльності в сільській місцевості». Результати дослідження були представлені представникам органів законодавчої та виконавчої влади.

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА

Підтримується та постійно оновлюється офіційний сайт ВАКС, що, зокрема, містить закриту зону, яка залишається доступною лише для членів ВАКС. Постійно опрацьовуються та направляються членам ВАКС оперативні новини. На тижневій основі оприлюднюється дайджест новин ВАКС, який в тому числі містить огляд актуальних публікацій у ділових ЗМІ. З січня 2011 року ВАКС повернувся до випуску щомісячного видання «ВІСНИК КРЕДИТНОЇ КООПЕРАЦІЇ» у друкованому вигляді. За звітний період видано три номери Вісника, які містили такі розділи: «Новини та події ВАКС, ПЗВ та УОКС»; «Новини державних органів», «Роз'яснення державних органів», «Судова практика», «Законодавство ринку кредитних спілок», «Міжнародна співпраця» а також інформацію про діяльність обласних асоціацій та кредитних спілок-членів ВАКС.

ЗБІР ТА АНАЛІЗ ЗВІТНОСТІ

На виконання рішень Конференції та Правління ВАКС систематично збирається та аналізується звітність кредитних спілок-членів ВАКС. Це надає членам ВАКС можливість здійснювати попередню перевірку звітних даних до їх подання у Держфінпослуг, що в свою чергу зменшує кількість помилок, а відповідно-заходів впливу до членів ВАКС.

Узагальнені цифри та аналітичні матеріали, отримані за результатами обробки звітних даних членів ВАКС, формують інформаційну базу, необхідну для проведення ВАКС відповідної діяльності в сферах представництва професійних інтересів та піару.

КОНСАЛТИНГ

ВАКС в усній та письмовій формі консультує своїх членів. За звітний період переважно надавалися консультації з таких питань: щодо застосування законодавства у сфері легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом; з питань, що виникають в процесі перевірок органами державної влади; щодо застосування заходів впливу з боку Держфінпослуг; щодо підготовки заперечень/пояснень на акти перевірок/актів про порушення, скарг на рішення про застосування заходів впливу; оформлення документів для отримання ліцензій.

За звітний період ліцензії отримали 13 членів ВАКС (всього з початку переліцензування ліцензії отримали 65 членів ВАКС, що склало більше 60 % від загальної кількості кредитних спілок, що отримали ліцензії у цей період).

На прохання членів ВАКС фахівцями ВАКС і незалежними експертами розроблено Практичні рекомендації щодо скликання та проведення чергових загальних зборів членів кредитної спілки.

Для членів ВАКС було опрацьовано аналітичний документ «Узагальнення норм законодавства України в частині повноважень правоохоронних органів на ринку кредитної кооперації та рекомендації щодо дій працівників кредитних спілок у відносинах з правоохоронними органами».

НАВЧАННЯ

Протягом звітного періоду організовано та проведено:

- семінар «Особливості оподаткування діяльності кредитних спілок, що виникли в зв'язку з набуттям чинності Податкового кодексу України»;
- семінар «Практичні аспекти здійснення корпоративного управління в кредитних спілках»;
- семінар-практикум «Новини у законодавстві щодо здійснення фінансового моніторингу в кредитних спілках».

На прохання своїх членів ВАКС у співпраці з Університетом банківської справи НБУ організувала проведення двох навчальних семінарів для касирів кредитних спілок у Львові та Харкові.

ВАКС бере активну участь у організації обов'язкового навчання для керівників та головних бухгалтерів кредитних спілок у співпраці з Університетом банківської справи НБУ та Міжрегіональним інститутом підвищення кваліфікації.

Всього у звітному періоді у зазначених навчальних заходах взяли участь 288 фахівців із 198 кредитних спілок.

ВЗАЄМОДІЯ З ОБЛАСНИМИ АСОЦІАЦІЯМИ

ВАКС на основі базових договорів про співпрацю взаємодіє із 23 обласними асоціаціями кредитних спілок. 13 асоціацій також уклали додаткові договори про поглиблену взаємодію із ВАКС, а саме: Асоціація кредитних спілок Запорізької області, Асоціація кредитних спілок Івано-Франківщини, Асоціація кредитних спілок Хмельницької області, Асоціація кредитних спілок Луганщини, Кримська асоціація кредитних спілок, Львівська асоціація кредитних спілок, Ліга кредитних спілок Черкащини, Обласна Волинська асоціація кредитних спілок, Рівненська асоціація кредитних спілок, Севастопольська асоціація кредитних спілок, Тернопільська обласна асоціація кредитних спілок, Харківська асоціація кредитних спілок, Чернігівська обласна асоціація кредитних спілок. Представники ВАКС регулярно беруть участь у заходах обласних асоціацій.

На даний момент ОАКС об'єднують 258 кредитних спілок, що складає майже 40 % від загальної кількості кредитних спілок в Україні. За звітний період ОАКС провели 8 конференцій та 18 засідань своїх керівних органів.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

У березні 2011 року відбувся робочий візит представників державних органів України та Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (ВАКС) до Німеччини, де вони ознайомилися з діяльністю німецької системи кооперативних банків і практикою регулювання такої діяльності з боку держави та саморегулювальних утворень. Візит був організований проектом GIZ/DGRV «Реформування фінансової діяльності в сільській місцевості».

З 25 березня до 1 квітня з робочим візитом в Україні перебувала делегація кредитних кооперативів Росії, до складу якої входили представники двох національних та чотирьох регіональних об'єднань. Метою візиту було ознайомитися з практикою діяльності української системи кредитної кооперації, роботою кредитних спілок України в умовах упровадження спеціального нагляду з боку держави. За результатами візиту російські й українські колеги домовилися про початок довгострокової співпраці між системами українських кредитних спілок і російських кредитних кооперативів на національному й регіональному рівнях.